

pabalsta un apgaismo. Barona leelais, veenkāršais plans: - dzeesmas pārskatamas un leekamas tajā kārtibā, kā norit tautas dzīve, kā tāni peerindojas moments pēc momenta — šis plans skubinat skubinaja atteecigā veetā celt klajā katru dzīves sīkumu kā raksturigu tautas īpatnības eetvērumu. Šeit tad nu cits pēc cita, neizskaitamā daudzumā un dažadibā, atklāj gabalu pa gabalam tautas dzīvi, šo neaptveļamo, neaprakstamo. Teek viņa še nojaužama, skatama, sapemama, kā mākslas darba saturs. Tāds atziņas, skatišanas process katrā istā, lai ari vis-sīkakā dzejolitī, tāds šīnī milzigajā epopejā „Latvju Dainas“.

Kad latveešiem nekādas citas veenības nebija, tad še bija viņas veenība, ceeša, izjusta, neredzama. No tās izauga redzamā, ārejā — valsts. Viņa paliks par šīs, veenmēr un jo projam augošas, kodolu. Nav viņa ari vairs noslēpta, neredzama — izcelta no pagātnes, ta skaidra stāv preekš katra acīm. Ta mūsu nesalaužamās veenības kīla preekš mums un eiteem.

Redzeju nesen Baronu ejam pa Esplenadi. Viņš ir tīcis balts, vēl baltaks nekā agrak. Paginežotees pret sauli, ari no viņa izgāja gaisma. Un tiks viņš vēl veenumēr baltaks, līdz viņš pacelsees tautas preekšā apskaidrots, kādu viņa tēlu redzēs vistājakās paaudzes. Teodors.

Latvijas Augstskolas paziņojums. Saskaņā ar Organizacijas Padomes lēmumu, ikgadus Augstskolas dibinašanas deenā — 28. zep-tembri — labakos studentu darbus apbalvos ar premijām, kuļu katrā fakultatē ir 2: veena leelā — 3000 rbč. un veena mazā — 2000 rbč., iz-nemot filoloģijas-filosofijas fakultati, kuļas rīcībā atrodas 4: divas lielas un divas mazas.

Humanitarās fakultates godalgos zinatnisku tematu darbus, tehniskās — tiklab tematu, kā ari diplomu darbus.

Godalgojamee darbi jāešneedz fakultatēm ik gadus ne vēlak, kā līdz 15. augustam.

Tekošā (1920./21.) mācības gadā uzstāditi sekoši temati:

Architekturas fakultatē: „Latveešu klēts architektura“.

Juridiski-ekonomiskā: 1) „Tradīcijas raksturs kā īpašuma eegūšanas veids pēc romēšu un privatteesibām“. 2) „Tautsaimnieciskas parādības kā pasaules kaņa sekas.“

Ķīmijas fakultatē: „Acetilens kā izejas materials preekš jaunām sintezēm un jaunas sintezei ar viņa palidzību“.

Farmaceitiskā nodalā: „Darbōjošos veelu daudzuma noteikšana kulturas un savvaļu ārstneecības stādos Latvijā“.

Matematikas-dabaszinatņu fakultatē: 1) „Ar korela-cijas metodes palidzību izpētīt temperatūras nakts minimuma atkarību no gaisa mitruma stāvokļa vakaros Latvijas robežās“. 2) „Eksperimentu ceļā pēc kaut kādas kustoņu sugas izpētīt sakarus starp organisma veselības vispārejo stāvokli un viņa otrejo dzimuma pazīmju attīstību“.

Medicīnas fakultatē: „Antropoloģiski pētījumi par Latv. jaunatni“.

Teologijas fakultatē: 1) „Katoļu baznicas deevmātes kults latvju daiņās“. 2) „Kā izskaidrojama vēsturiski un psicholoģiski pāreja no Jēzus evangeliju uz evangeliju par Kristu“ (Kristologijas sākumi).

Filoloģijas un filosofijas fakultatē: 1) Latveešu valodā: „Kādas latveešu izloksnes apskats“. 2) Latvijas vēsture:

„Tēlojumi par latvju dzivi un apstākļiem līdz Hūpela krājuma „Topographische Nachrichten“ iznākšanai 1774. g.“ (Jaapeeleek avotu apraksts.)
3) Filosofijā: „Kanta kategoriskais imperatīvs un viņa nozīme etikā“.

Veterinar-medicinas fakultatē: 1) „Jaizdara pētījumi atteccibā uz zirga galvas kausa attīstīšanos“. 2) „Lipigo slimību mikroskopiska noteikšana“. Pag. rektors E. Felsbergs.

Pārskats par Izglītības ministrijas Skolu departamenta sarīkoteem kaļavīru kurseem. Gaļajā, baigajā kaļa laikmetā bij briži, kuŗi cirta vissmagakās brūces tautas meesā, kuŗi sauca ikkatru ciņu leesmās, lai glābtu jaunās valsts dzīvību un tautas godu. Kā vis-spilgtakais šāds brīdis neizdzēšams paliks mūsu atmiņā pagājušā gada rudens. Leels, mazs, tēvs, dēls — katrs rada sev veetu aizsargu rindās. Atstāja grāmatas un skolas solu arī skolu jaunatne. Cereja drīz satreekt uzbrucejus un dotees atpakaļ eesāktajā darbā. Bet mācības gaita skolās tika drīz atjaunota, sargu veetas tomēr nebij vēl atstājamas. Pagāja jau vairak mēneši, kad beidzot vareja atsvabinat veenu daļu no jaunajeem kaļotajeem. Skolu jaunatnes stāvoklis tomēr bij neapskaužams. Eesāktais skolas gads jau gāja uz beigām, turpinat atstātos darbus tā tad nebij eespējams. Neatlika nekas cits, kā vaj nu gaidit nākošo mācības gadu un sākt atkal mācības no jauna, vaj kaut kādā citā ceļā nobeigt tekošā gadā ēesāktās mācības.

Lai novērstu šādu laīka zaudejumu skolojamai jaunatnei, Skolu departamenta Vidusskolu nodaļa atvēra 21. junijā preekš minetās jaunatnes daļas atteecigus vidusskolas kursus. Nodomats bij uzņemt kursos tikai tos skolenus-kaļavīrus, kuŗi tika demobilizeti ši gada pavasarī un izstājušees no divām vecakajām klasēm. Bet drīz veen uzņemšanas noteikumi bij japaplašina, jo pārak daudz peenāca lūgumu no aktīveem kaļavīreem, kā arī no teem, kuŗi tika atsvabinati pagājušā gada beigās. Tā kā nekādi sevišķi principieli motivi pret pēdejo uzņemšanu kursos nevareja būt, tad arī tee, ar atteecigu preekšizglītību, tika uzņemti. Pavisam uz kurseem reģistrejās 298 kaļavīri. No teem: 127 demobilizeti ši gada pavasarī, 120 aktīvi kaļavīri, 25 demobilizeti decembrī 1919. gadā, 24 atsvabinati slimības un citu eemeslu dēļ šogad, 2 bēgļi.

Mācības notika Augstskolas telpās, vakaros no 5—10. Darbojās divas klases — IX. un X., kurās tika izeeti visi atteecigee vidusskolas preekšmeti. Mācība kursos bija brīva. Kursi turpinajās visu vasaru līdz 1. oktobrim. Uz kursu beigām apmekletaju skaits manami palika mazaks, pirmkārt jau tamdēļ, ka daļa no aktīveem kaļeivjeem, kaļaspēka daļām mainotes, bija speesti atstāt pilsētu. Daži nespēja mācībām kārtīgi sekot, jo dažus gadus bija pilnigi no tām attālinajušees. Kursus beidzot notika pārbaudījumi, kuŗus iztureja pavisam 180 kursisti. No teem IX. klasi beidza 75 un X. — 108.

Gandrīz visi kursus beigušee jau šogad eestājās Augstskolā kā studenti vaj hospitanti. Pēc fakultatēm tee sadalījās šādi (no abām klasēm kopā): mechaniskā 43, inženeerū 29, valodn.-vēsturiskā 4, mediciniskā 23, juridiskā 8, ekonomiskā 22, architektu 8, teologiskā 1, veterinaru 5, laukšaimneeciskā 20, ķimijas 6, kopā 171.

Sevišķi atzīmējama kursu darbibā sirsniņā pretimnākšana no Augstskolas puses, atvēlot pa vasaras brīvlaiku telpas bez atlīdzības, tāpat pagarinot kursisteem uzņemšanas termiņu līdz leecību saņemšanai.

M. Z e e m e l.